

نتیجه بررسی سوالات کنکور ۱۳۹۹

۱. ۶۰ درصد سوالات از آیات و مفهوم آنها طراحی شده بود.

۲. ۱۶ درصد از سوالات با پاسخ های چند موردی طراحی شده بود. (شواهد وجود اختیار)

۳. ۱۲ درصد سوالات از احادیث و مفهوم آنها طراحی شده بود.

۴. ۱۲ درصد هم از سوالات تشریحی طراحی شده بود.

نتیجه بررسی سوالات کنکور ۱۳۹۸

۱. ۵۲ درصد سوالات از مفهوم آیات طراحی شده بود.

۲. ۲۴ درصد سوالات از متن درس ها طراحی شده بود.

۳. ۱۶ درصد از احادیث و فرمایشات معصومین علیهم السلام طراحی شده بود.

۴. ۸ درصد از سوالات چند موردی طراحی شده بود. (شرایط مرجع تقلید)

با هدف رسیدن به بالاترین سطح یادگیری در این درس پیش می رویم. این جزوه به این نیت و هدف طراحی شده است. امیدوارم نهایت

استفاده را از این جزوه ببرید. به جهت اینکه عمق یادگیری بالا رود شما هم باید قسمتی از کار را انجام دهید.

این جزوه در قالب **۷ جدول** و بر اساس نتیجه بررسی سوالات کنکور ۹۸ و ۹۹ از سه کتاب دین و زندگی (۱-۲-۳) طراحی شده است.

- در جدول شماره ۱، همه ی آیات داخل درس ها به همراه مفهوم هر آیه، آورده شده است.
- در جدول شماره ۲، همه احادیث و فرمایشات معصومین علیهم السلام آورده شده است.
- در جدول شماره ۳، سوالاتی که دارای پاسخ چند بخشی (موردی) هستند، آورده شده است.
- در جدول شماره ۴، تمامی اصطلاحات و مفاهیم و همچنین سوالات کوتاه پاسخ آورده شده است.
- در جدول شماره ۵، آیات و اشعار مرتبط با آنها آورده شده است.

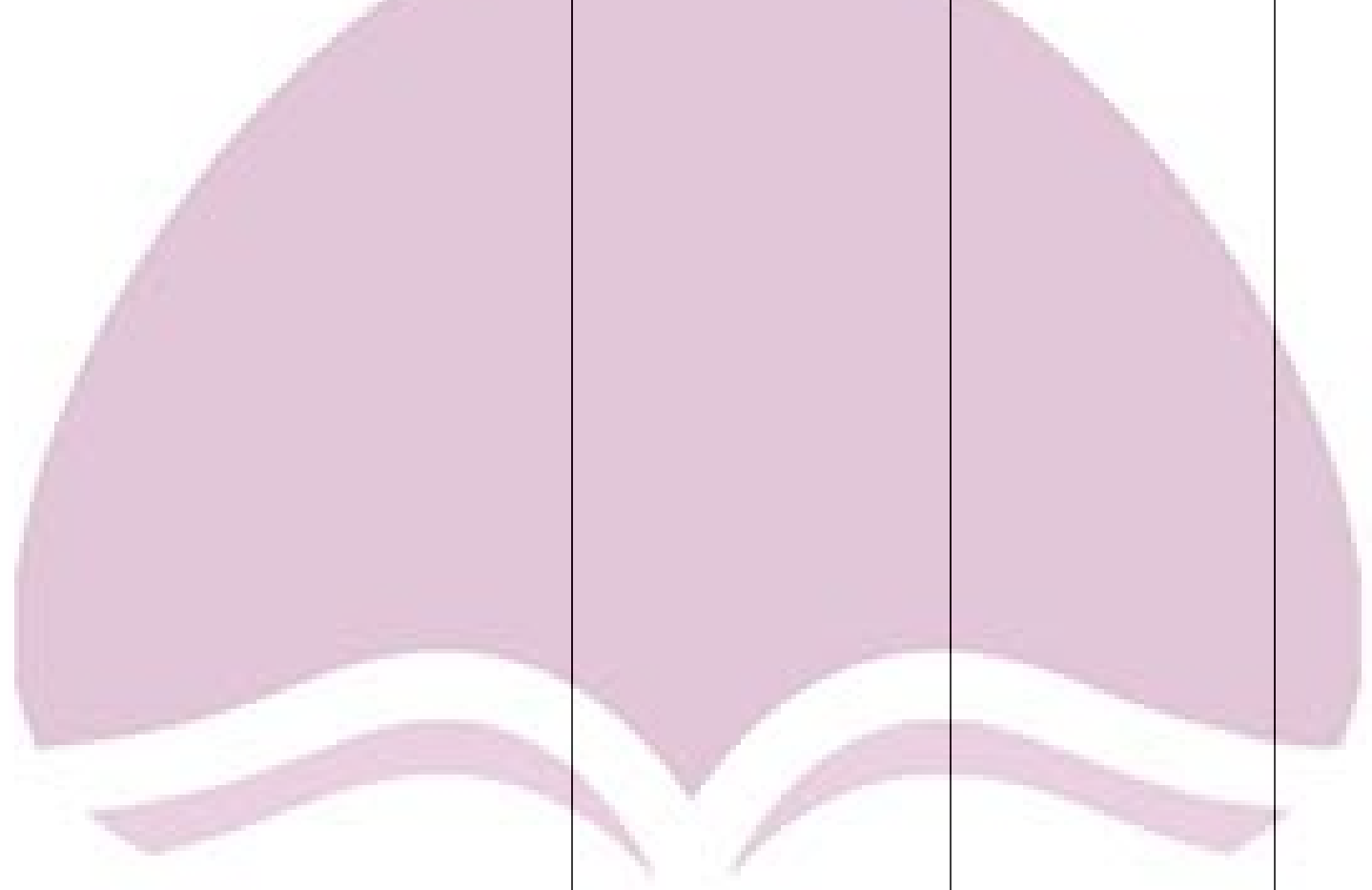
ردیف	آیه قرآنی	ترجمه آیه	مفهوم (موضوع) آیه
۱	وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لِاعْبِينَ مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ	و ما آسمان ها و زمین و آنچه بین آنهاست را به بازیچه نیافریدیم، آنها را جز به حق خلق نکردیم.	جهان آفرینش بی هدف نیست و هر موجودی بر اساس برنامه حساب شده ای به این جهانگام نهاده است و به سوی هدف حکیمانه ای در حرکت است.
۲	مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ	هر کس نعمت و پاداش دنیا را بخواهد نعمت و پاداش دنیا و آخرت نزد خداست.	نزدیکی به خدا یک نزدیکی حقیقی است، همان طور که دوری از او هم بدترین نوع دوری است. خدا سرچشمه زیبایی ها و خوبی هاست و انسان ها به میزانی که زیبایی ها و خوبی ها را کسب کنند به خدا نزدیک تر می شوند. افراد زیرک با انتخاب خدا به عنوان هدف اصلی خود، هم از بهره های مادی زندگی استفاده می کنند و سرای آخرت خویش را نیز آباد می سازند.
۳	قُلْ إِنْ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ	بگو نمازم، تمامی اعمالم و زندگی و مرگ من برای خداست که پروردگار جهانیان است.	برنامه زندگی روزانه ما بایستی به گونه ای تنظیم شود تا تمامی اعمال و زندگی ما برای خدا باشد.
۴	إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا.	ما راه را به او نشان دادیم یا سپاسگزار خواهد بود و یا ناسپاس.	خداوند، ما را صاحب اراده و اختیار آفرید و مسئول سرنوشت خویش قرار داد.
۵	وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا.	سوگند به نفس و آن که سامانش بخشید آن گاه بدکاری ها و تقوایش را به او الهام کرد.	خدای متعال، شناخت خیر و نیکی و گرایش به آن و شناخت بدی و زشتی و بیزاری از آن را در وجود ما قرار داد، تا به خیر و نیکی رو آوریم و از گناه و زشتی پرهیزیم. از این رو است که همه ما فضائلی چون صداقت، عزت نفس و عدالت را دوست داریم و از دورویی، حقارت نفس، ریا و ظلم بیزاریم.

<p>گرایش انسان به نیکی ها و زیبایی ها سبب می شود که در مقابل گناه و زشتی واکنش نشان دهد و آن گاه که به گناه آلوده شد، خود را سرزنش و ملامت کند و در اندیشه جبران آن برآید.</p> <p>قرآن کریم عامل درونی این حالت را «نفس لوّامه» یعنی نفس سرزنشگر، نامیده و به آن سوگند خورده است.</p>	<p>و سوگند به نفس ملامت کننده</p>	<p>وَلَا أَقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ</p>	<p>٦</p>
<p>قرآن این گونه بر کم ارزش بودن زندگی دنیوی و حقیقی بودن زندگی آخرت تأکید می کند.</p>	<p>این زندگی دنیا، جز سرگرمی و بازی نیست و سرای آخرت، زندگی حقیقی است. اگر می دانستند.</p>	<p>وَمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوٌ وَلَعِبٌ وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ.</p>	<p>٧</p>
<p>دلایلی که بر ضرورت معاد دلالت دارند</p> <p>معاد لازمه عدل الهی</p> <p>زندگی انسان بر اساس یک نظام عادلانه قرار دارد و خداوند وعده داده است هر کس را به آنچه استحقاق دارد، برساند.</p>	<p>آیا ما آنها را که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند با مفسدان در زمین یکسان قرار خواهیم داد؟ آیا متقین را مانند ناپاکان و بدکاران قرار خواهیم داد؟</p>	<p>أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ</p>	<p>٨</p>
<p>انکار معاد</p> <p>گروهی وجود جهان پس از مرگ را انکار می کنند و با فرا رسیدن مرگ انسان و متلاشی شدن جسم او، پرونده او را برای همیشه میبندند. در این دیدگاه، مرگ پایان زندگی است و هر انسانی پس از مدتی زندگی در دنیا، دفتر عمرش بسته می شود و حیات او پایان می یابد و رهسپار نیستی می گردد.</p>	<p>{کافران} گفتند: زندگی و حیاتی جز همین زندگی و حیات دنیایی ما نیست همواره [گروهی از ما] می میریم و [گروهی] زنده می شویم و ما را فقط گذشت روزگار نابود می کند. البته این سخن را از روی علم نمی گویند بلکه فقط ظن و خیال آنان است.</p>	<p>وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَىٰ (نحیا) وَ مَا يَهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ</p>	<p>٩</p>

<p>دلایلی که بر <u>ضرورت معاد</u> دلالت دارند معاد لازمه ی حکمت الهی</p>	<p>آیا گمان کردید که شما را بیهوده آفریدیم و اینکه شما به سوی ما باز نمی گردید؟</p>	<p>۱۰ أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ</p>
<p>آثار اعتقاد به معاد پنجره امید و روشنایی به روی انسان باز می شود و شور و نشاط و انگیزه فعالیت و کار، زندگی را فرا میگیرد. همچنین انسان ناامید و دلسرد نمیشود، زیرا می داند که خداوند او و تلاش هایش را می بیند و نیز اطمینان دارد که اگر در این مسیر ظلمی به او بشود و نتواند داد خود را از ظالمان بستاند، قطعاً در جهان دیگری خداوند آنها را به سزای اعمالشان خواهد رساند.</p>	<p>هرکس به خدا و روز قیامت (معاد) ایمان آورد و کار نیک انجام دهد هیچ ترسی بر آنان نیست و هیچ گاه اندوهگین نمی شوند.</p>	<p>۱۱ مَن آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ.</p>
<p>عالم برزخ قرآن کریم از وجود عالمی پس از مرگ، به نام «برزخ» خبر می دهد. <u>كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا</u> این قسمت از آیه نشان دهنده این است که درخواست <u>کافران واقعی نیست.</u></p>	<p>آنگاه که مرگ یکی از آنها فرا رسد میگوید: پروردگارا! مرا بازگردانید باشد که عمل صالح انجام دهم؛ آنچه را در گذشته ترک کرده ام هرگز! این سخنی است که او می گوید و پیش روی آنها برزخ و فاصله ای است تا روزی که برانگیخته می شوند.</p>	<p>۱۲ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ <u>كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا وَ</u> مِن ورائِهِم بَرْزَخٌ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ.</p>
<p>ویژگی های عالم برزخ وجود ارتباط میان عالم برزخ و دنیا بسته نشدن پرونده اعمال آثار ماتقدم و آثار ماتأخر</p>	<p>در آن روز [قیامت] به انسان خبر داده می شود به آنچه پیش [از مرگ] فرستاده و آنچه پس [از مرگ] فرستاده است.</p>	<p>۱۳ يُنَبِّئُوا الْإِنْسَانَ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ</p>

<p>مرحله اول قیامت تغییر در ساختار زمین و آسما نها</p>	<p>در آن روز که زمین و کوه ها سخت به لرزه درآیند و کوه ها (چنان درهم کوبیده شوند که) به صورت توده هایی از شن نرم درآیند.</p>	<p>يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ وَ كَانَتِ الْجِبَالُ كَثِيْبًا مَّهِيْلًا.</p>	<p>۱۴</p>
<p>مرحله دوم قیامت حضور شاهدان و گواهان فرشتگان الهی در قیامت امکان انکار اعمال از طرف بدکاران سلب می شود.</p>	<p>بی گمان برای شما نگهبانانی هستند، نویسندگانی گران قدر، می دانند آنچه را که انجام می دهید.</p>	<p>وَ اِنَّ عَلَیْكُمْ لِحَافِظِيْنَ كِرَامًا كَاتِبِيْنَ يَعْلَمُوْنَ مَا تَفْعَلُوْنَ</p>	<p>۱۵</p>
<p>واکنش بدکاران به نامه اعمال خود = سوگندِ دروغ</p>	<p>واکنش بدکاران به تجسم اعمال انسان در قیامت = صورت های وحشت زا</p>	<p>نکته مهم*</p>	
<p>بدکاران در روز قیامت سوگند دروغ می خورند تا شاید خود را از مهلکه نجات دهند. در این حال، خداوند بر دهان آنها مهر خاموشی میزند و اعضای آنها به اذن خداوند شروع به سخن گفتن می کنند و علیه صاحب خود شهادت می دهند. علت شهادت اعضای بدن در قیامت: «سوگند دروغ پس از دیدن نامه اعمال»</p>	<p>امروز بر دهانشان مهر می نهیم و دست هایشان با ما سخن می گوید و پاهایشان شهادت می دهد درباره آنچه انجام داده اند.</p>	<p>اَلْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلٰی اَفْوَاهِهِمْ وَ تَكَلِّمُنَا اَیْدِيَهُمْ وَ تَشْهَدُ اَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُوْنَ</p>	<p>۱۶</p>
<p>تجسم اعمال در قیامت. مشاهده صورتِ باطنیِ اعمال در قیامت.</p>	<p>کسانی که اموال یتیمان را از روی ظلم می خورند جز این نیست که آتشی در شکم خود فرو می برند و به زودی در آتشی فروزان درآیند.</p>	<p>اِنَّ الَّذِيْنَ يَأْكُلُوْنَ اَمْوَالَ الْيَتَامٰى ظُلْمًا اِنَّمَا يَأْكُلُوْنَ فِى بُطُوْنِهِمْ نَارًا وَ سَيَصْلُوْنَ سَعِيْرًا</p>	<p>۱۷</p>
<p>تصمیم و عزم برای حرکت در مسیر قرب الهی و همچنین برای ثابت قدم ماندن در این راه.</p>	<p>بر آنچه (در این مسیر) به تو می رسد صبر کن که این از عزم و اراده در کارهاست.</p>	<p>وَ اصْبِرْ عَلٰى مَا اَصَابَكَ اِنَّ ذٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْاُمُوْر</p>	<p>۱۸</p>

<p>پیروی از دستورات خداوند، دوستی با دوستان او و بیزاری از دشمنانش بخشی از آثار محبت به خدا است.</p> <p><u>نشانه ی صداقت مومنان</u></p> <p><u>پیروی از دستورات الهی است.</u></p>	<p>و بعضی از مردم همتیانی را به جای خدای گریزند آنان را دوست می دارند مانند دوستی خدا اما کسانی که ایمان آورده اند به خدا محبت بیشتری دارند.</p>	<p>۱۹</p> <p>وَمِنَ النَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِن دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ</p>	<p>۱۹</p>
<p>نشانه ی صداقت مومنان در محبت و عشق به خدا، پیروی از دستورات خداست که از به وسیله ی پیامبر خدا (ص) ارسال شده است.</p> <p>محبت به خدا با پیروی از خدا همراه است و سرانجام باعث محبت خدا به ما می شود. محبت خدا به ما = آمرزش گناهان.</p>	<p>بگو اگر خدا را دوست دارید از من پیروی کنید تا خدا دوستان بدارد و گناهاتان را ببخشد و خداوند بسیار آمرزنده و مهربان است.</p>	<p>۲۰</p> <p>قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ</p>	<p>۲۰</p>
<p>نماز و بازدارندگی از گناه</p>	<p>و نماز را برپا دار، که نماز از کار زشت و ناپسند باز می دارد و قطعاً یاد خدا بالاتر است، و خدا می داند چه می کنید.</p>	<p>۲۱</p> <p>...وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ</p>	<p>۲۱</p>
<p>دل نسبتن به راه های انحرافی.</p>	<p>ما را به راه راست هدایت فرما.</p>	<p>۲۲</p> <p>إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ</p>	<p>۲۲</p>
<p>خود را در گروهی که مورد خشم خدا هستند یا راه راست را گم کرده اند قرار ندهیم.</p>	<p>-----</p>	<p>۲۳</p> <p>غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَالضَّالِّينَ</p>	<p>۲۳</p>
<p>روزه و تقویت تقوا</p>	<p>ای کسانی که ایمان آورده اید، روزه بر شما مقرر شده است همان گونه که بر کسانی که پیش از شما بودند، مقرر شده بود باشد که تقوا پیشه کنید.</p>	<p>۲۴</p> <p>يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ</p>	<p>۲۴</p>

<p>پوشش مناسب (حجاب) سبب می شود که زن به عفاف و پاکی شناخته شود و افراد بی بند و بار که اسیر هوی و هوس خود هستند، به خود اجازه تعرض به او را ندهند.</p> <p>هدف از رعایت حجاب : شناخته شدن به عفاف و پاکی (امتیاز اجتماعی) محفوظ بودن از تعرض افراد بیمار دل.</p>	<p>ای پیامبر، به زنان و دخترانت و به زنان مؤمنان بگو پوشش های خود را به خود نزدیک تر کنند این برای آنکه به [عفاف] شناخته شوند و مورد آزار قرار نگیرند، بهتر است و خداوند همواره آمرزنده و مهربان است.</p>	<p>یا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّأَزْوَاجِكَ وَ بَنَاتِكَ وَ نِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ وَ كَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا</p>	<p>۲۵</p>
 <p>ایران تقوتت</p> <p>توشه ای برای موفقیّت</p>			

نکته*	آیات	دین و زندگی	یازدهم
ردیف	آیه	ترجمه	مفهوم
۱	إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ.	در حقیقت، زیانکاران کسانی اند که خودشان را دچار زیان کرده اند.	شناخت هدف زندگی: اگر هدف حقیقی خود را نشناسد، یا در شناخت آن دچار خطا شود، عمر خود را از دست داده است و چنین کسی در حقیقت، سرمایه وجودی خود را از بین برده است.
۲	... قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَى كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ثُمَّ هَدَى.	پروردگار ما همان کسی است که آفرینش هر چیزی را به او بخشیده سپس [او را] هدایت کرده است.	خدای جهان، آفریدگاری حکیم است؛ نه تنها انسان، بلکه هیچ مخلوقی را بدون هدایت رها نکرده است. او هر مخلوقی را برای هدفی معین خلق می کند و برای رسیدن به آن هدف، او را هدایت و راهنمایی می فرماید. هدایت، یک اصل عام و همگانی در نظام خلقت است.
۳	رُسُلًا مُّبَشِّرِينَ وَ مُنْذِرِينَ لِيُنذِرَ الْيَوْمَ الْكَلِيمَ الَّذِي يَكُونُ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةً بَعْدَ الرُّسُلِ.	رسولانی [را فرستاد که] بشارت دهنده و بیم دهنده باشند، تا بعد از آمدن پیامبران، برای مردم درمقابل خداوند، دستاویز و دلیلی نباشد....	انسان با عقل خود در پیام الهی تفکر می کند و با کسب معرفت و تشخیص بایدها و نبایدها، راه صحیح زندگی را می یابد و پیش می رود. خداوند با فرستادن پیامبران <u>راه بهانه جویی</u> را بسته است و حجت را بر بندگان تمام کرده است.
۴	وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ	جز این نیست که محمد پیامبری است که پیش از او پیامبرانی دیگر بوده اند.	<u>علل وجود ادیان مختلف</u> هر پیامبر جدیدی که از طرف خداوند مبعوث می شد، نه تنها پیامبران گذشته را انکار و رد نمی کرد، بلکه آنها را تصدیق و خود را ادامه دهنده راه آنان معرفی می کرد.
۵	إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ مِنْ بَعْدِهِ.	ما همچنان که به نوح و پیامبران بعد از او وحی کردیم، به تو [نیز] وحی کردیم.	پیامبر جدید از مردم می خواست به دستور خداوند از او پیروی کنند و یاری اش دهند. پیامبر اکرم نیز که در سلسله انبیا قرار داشت، از همین روش پیروی کرده است.

<p>وظیفه پیروان پیامبران گذشته</p> <p>هر پیامبری که می آمد، به آمدن پیامبر بعدی بشارت می داد و بر پیروی از او تأکید می کرد. بنابراین، وجود دو یا چند دین در یک زمان، نشانگر این است که پیروان پیامبر قبلی به آخرین پیامبر ایمان نیاورده اند و این کار به معنای سرپیچی از فرمان خدا و عدم پیروی از دستورات پیامبران گذشته است.</p> <p>تنها دینی که می تواند مردم را به رستگاری دنیا و آخرت برساند اسلام است.</p>	<p>و هر کس که دینی جز اسلام اختیار کند هرگز از او پذیرفته نخواهد شد و در آخرت از زیانکاران خواهد بود.</p>	<p>۶ وَ مَنْ يَتَّبِعْ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَ هُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ</p>	<p>۶</p>
<p>پیامبران همه یک برنامه و هدف مشخص را دنبال و همه یکدیگر را تأیید کرده اند. بنابراین، اگر کسی به آخرین پیامبر الهی ایمان بیاورد، در واقع به تمام پیامبران سابق نیز ایمان آورده است.</p>	<p>بگویید: ما به خدا، و به آنچه بر ما نازل شده ایمان آوردیم و به آنچه بر ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و پیامبرانی [از نسل یعقوب] نازل شده، و به آنچه به موسی و عیسی داده شده، و به آنچه به همه پیامبران از سوی پروردگارشان داده شده، میان هیچ یک از ایشان فرق نمی گذاریم؛ و در برابر او تسلیم هستیم.</p>	<p>۷ قُولُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَ مَا أُنزِلَ إِلَيْنَا وَ مَا أُنزِلَ إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَ إِسْمَاعِيلَ وَ إِسْحَاقَ وَ يَعْقُوبَ وَ الْأَسْبَاطِ وَ مَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَ عِيسَىٰ وَ مَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَ نَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ</p>	<p>۷</p>
<p>تناسب معجزه حضرت عیسی علیه السلام با زمان خود</p>	<p>من با نشانه ای از پروردگارتان نزد شما آمده ام برایتان از گل چیزی چون پرنده می سازم و در آن می دمم، به اذن خدا پرنده ای شود و کور مادرزاد را و برص گرفته را شفا می دهم و به فرمان خدا مردگان را زنده می کنم.</p>	<p>۸ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ أَنِّي أَخْلُقُ لَكُمْ مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ فَنُفِّخُ فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ وَ أُبْرِئُ الْأَكْمَهَ وَ الْأَبْرَصَ وَ أَحْيِي الْمَوْتَى بِإِذْنِ اللَّهِ.</p>	<p>۸</p>

<p>خداوند به کسانی که در الهی بودن قرآن کریم شکدارند، پیشنهاد کرده است تا کتابی همانند آن را بیاورند و برای اینکه ناتوانی آنها را نشان دهد، این پیشنهاد را به ده سوره کاهش داده است و برای اثبات نهایت عجز و ناتوانی آنان، پیشنهاد آوردن حتی یک سوره مانند سوره های قرآن را هم به آنها داده است. (تَحَدَى)</p>	<p>آیا می گویند: او به دروغ آن [قرآن] را به خدا نسبت داده است؟ بگو: اگر می توانید یک سوره همانند آن را بیاورید.</p>	<p>أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ.</p>	<p>۹</p>
<p>این دعوت به مبارزه « تَحَدَى » را گویند و خداوند تأکید می کند که هیچ گاه، هیچ کس نمی تواند در این مبارزه پیروز شود و همانند قرآن را بیاورد.</p>	<p>بگو: اگر تمامی انس و جن جمع شوند تا همانند قرآن را بیاورند، نمی توانند همانند آن را بیاورند، هر چند پشتیبان هم باشند.</p>	<p>قُلْ لئنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَا كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا. (اسراء / ۸۸)</p>	<p>۱۰</p>
<p>اعجاز محتوایی انسجام درونی در عین نزول تدریجی با اینکه بیش از شش هزار آیه قرآن کریم در طول 23 سال به تدریج نازل شده و درباره موضوعات متنوع سخن گفته است، نه تنها میان آیات آن، تعارض و ناسازگاری نیست، بلکه آیاتش دقیق تر از اعضای یک بدن با یکدیگر هماهنگی دارند و همدیگر را تأیید می کنند.</p>	<p>-----</p>	<p>أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَلَا كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوْ جَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا</p>	<p>۱۱</p>
<p>اعجاز محتوایی ذکر نکات علمی بی سابقه انبساط جهان</p>	<p>و آسمان را با قدرت خود برافراشتیم و همواره آن را وسعت می بخشیم.</p>	<p>وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمَوْسِعُونَ.</p>	<p>۱۲</p>
<p>اشاره به بی سواد بودن پیامبر (ص) هنگام نزول قرآن به جهت اینکه هیچ شبهه ای مبنی بر اینکه قرآن را ایشان نوشته است، باقی نماند.</p>	<p>و پیش از آن، هیچ نوشته ای را نمی خواندی و با دست خود آن را نمی نوشتی که در آن صورت، کجروان به شک می افتادند.</p>	<p>وَمَا كُنْتَ تَتْلُوا مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَلَا تَخُطُّهُ وَبِیْمِينِكَ إِذًا لَأُرَاتَبَ الْمُبْطِلُونَ.</p>	<p>۱۳</p>

<p>مسئولیت های پیامبر (ص) تعلیم و تبیین تعالیم قرآن (مرجعیت دینی) مسلمانان با مراجعه به گفتار و رفتار آن حضرت، به معنای واقعی بسیاری از معارف قرآن پی می برند و شیوه انجام دستورات قرآن را می آموزند. ما هم اکنون، نماز، روزه، حج و بسیاری دیگر از وظایف خود را که کلیات آنها در قرآن کریم آمده است، مطابق گفتار و رفتار رسول خدا انجام می دهیم. به راستی که ایشان اولین و بزرگترین معلم قرآن بوده است.</p>	<p>به راستی که خدا بر مومنان منت گذاشت، زمانی که در میان آنها پیامبری از خودشان را مبعوث کرد آیاتش را بر آنها می خواند و (روح) آنها را پاک می گرداند و به آنها کتاب (قرآن) و حکمت را آموزش می دهد، در حالی که پیش از این در گمراهی آشکار بودند.</p>	<p>۱۴ لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَ يُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَ الْحِكْمَةَ وَ إِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ.</p>
<p>ضرورت تشکیل حکومت اسلامی ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت اجرای هر قانون و پیروی از هر کس، هنگامی صحیح است که به گونه ای بهقانون الهی و فرمان خدا بازگردد.</p>	<p>آیا ندیده ای کسانی که گمان می برند به آنچه بر تو نازل شده و به آنچه پیش از تو نازل شده ایمان دارند، اما میخواهند داوری را نزد طاغوت ببرند، حال آنکه به آنان دستور داده شده که به آن کفر بورزند و شیطان می خواهد آنان را به گمراهی عمیقی بکشاند.</p>	<p>۱۵ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا نُزِّلَ إِلَيْكَ وَ مَا نُزِّلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَكَّمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَ قَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَ يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا.</p>
<p>ضرورت تشکیل حکومت اسلامی ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام : اسلام یک دین کاملاً اجتماعی است؛ یعنی علاوه بر توجه به فرد، به زندگی اجتماعی توجه کامل دارد و حتی تا آنجا که مقدور بوده، به برخی احکام فردی، همچون عبادت نیز جنبه اجتماعی داده است؛ اصولاً یکی از اهداف ارسال پیامبران آن بود که مردم، جامعه ای بر پایه عدل بنا کنند و روابط مردمی و زندگی اجتماعی خود را بر اساس قوانین عادلانه بنا نهند. این هدف بزرگ بدون وجود یک نظام حکومتی سالم، میسر نیست. <u>اجرای قوانین بدون تشکیل حکومت امکان پذیر نیست.</u></p>	<p>به راستی که پیامبران را همراه با دلایل روشن فرستادیم و همراه آنان کتاب آسمانی و میزان را نازل کردیم تا مردم به اقامه عدل و داد برخیزند.</p>	<p>۱۶ لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَ أَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَ الْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ.</p>

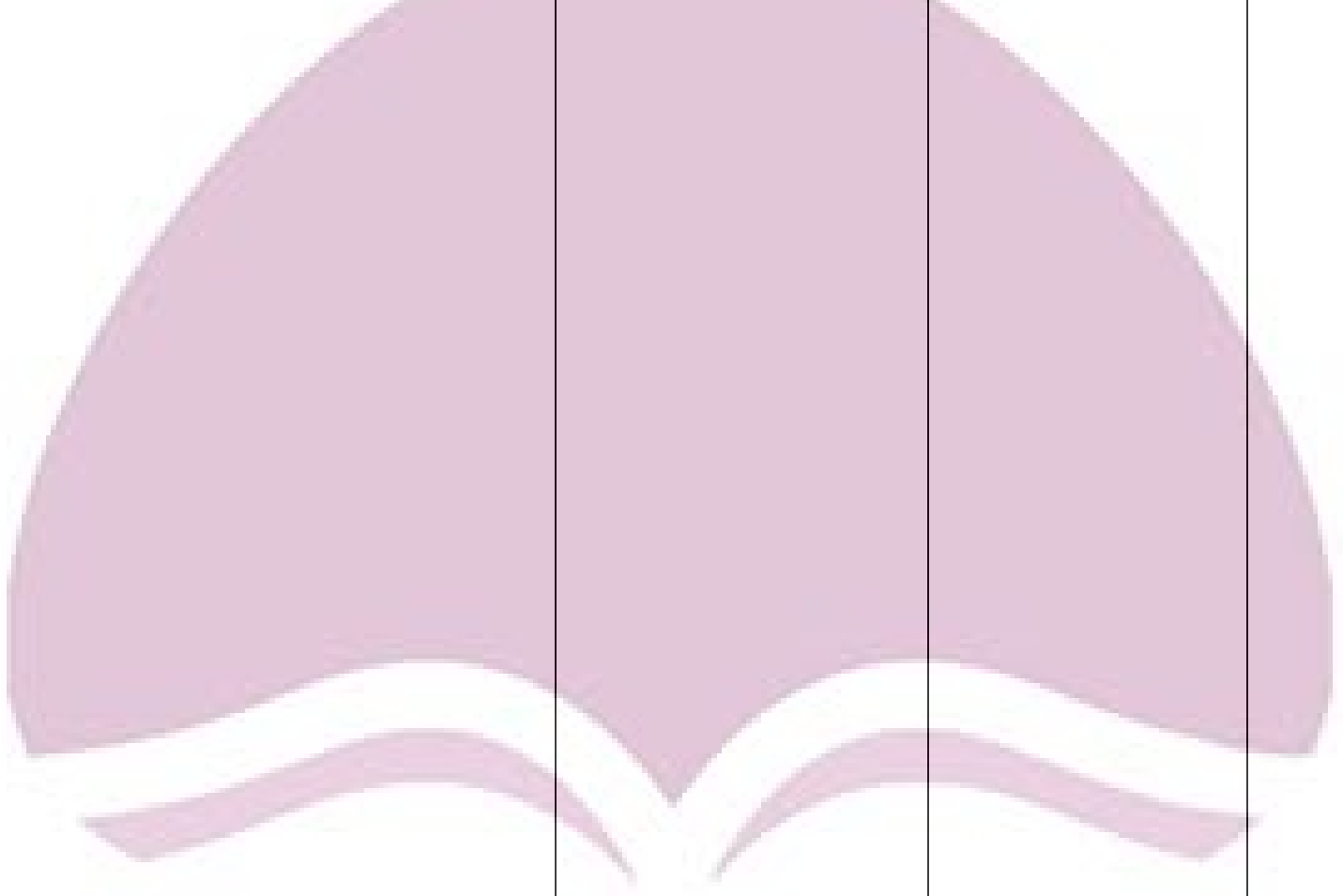
<p>ضرورت تشکیل حکومت اسلامی</p> <p>ضرورت حفظ استقلال جامعه اسلامی</p> <p>قاعده نفی سبیل</p>	<p>و خداوند هرگز راهی برای سلطه کافران بر مؤمنان قرار نداده است.</p>	<p>وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا.</p>	<p>۱۷</p>
<p>فقط خداوند است که از آشکار و نهان افراد اطلاع دارد و می تواند <u>توانایی فرد در دوری از گناه (عصمت)</u> را تشخیص دهد.</p> <p>بنابراین، وقتی خداوند کسی را به پیامبری برمی گزیند، معلوم می شود که وی می تواند مسئولیت خود را به درستی انجام دهد.</p> <p>توانایی تشخیص عصمت افراد فقط با خداست.</p>	<p>خدا بهتر می داند رسالتش را کجا قرار دهد.</p>	<p>اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ.</p>	<p>۱۸</p>
<p>رسول خدا ، اسوة رهبری</p>	<p>قطعاً برای شما در رسول خدا سرمشق نیکویی است برای کسی که امید دارد به خداوند و روز رستاخیز و خدا را بسیار یاد می کند.</p>	<p>لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَ ذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا</p>	<p>۱۹</p>
<p>ابعاد رهبری پیامبر اسلام (ص)</p> <p>سخت کوشی و دلسوزی در هدایت مردم</p>	<p>شاید که جانت را [از شدت اندوه] از دست بدهی. از اینکه [مشرکان] ایمان نمی آورند.</p>	<p>لَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَفْسَكَ أَلَّا يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ.</p>	<p>۲۰</p>
<p>ابعاد رهبری پیامبر اسلام (ص)</p> <p>ایجاد اخوت اسلامی</p> <p>رسول خدا با ارزش های جاهلی مبارزه کرد. یکی از این ارزش ها تعصب های قومی و نژادی بود. آن حضرت برتری عرب بر غیر عرب را که از سنت های غلط جاهلی بود، باطل کرد و هر گونه فخر و افتخار به این گونه مسائل را مذموم (زشت) شمرد.</p> <p><u>ملاک وی در تقسیم بندی، تقوای انسان ها بود.</u></p>	<p>ای مردم، همانا شما را از یک مرد و یک زن آفریدیم و شما را اقوام و قبیله ها قرار دادیم تا با یکدیگر انس و آشنایی یابید.</p> <p><u>بی گمان گرامی ترین شما نزد خدا با تقواترین شماست</u></p> <p>همانا که خداوند دانای آگاه است.</p>	<p>يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا</p> <p><u>إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ اتَّقَاكُمْ</u></p> <p>إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ.</p>	<p>۲۱</p>

<p>خداوند، امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب را به جانشینی رسول خدا و امامت بعد از ایشان منصوب فرموده و نیز امامان معصوم پس از ایشان را معرفی کرده است.</p>	<p>خویشان نزدیک را انذار کن (هشدار بده = آگاه کن).</p>	<p>۲۲ وَ أَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ (آیه انذار) (شُعراء / ۲۱۴)</p>
<p>خداوند، امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب را به جانشینی رسول خدا و امامت بعد از ایشان منصوب فرموده و نیز امامان معصوم پس از ایشان را معرفی کرده است.</p>	<p>همانا ولیّ شما فقط خداوند و رسول او و کسانی اند که ایمان آورده اند همان ایمان آورندگان که نماز را بر پا می دارند و در حال رکوع، زکات می دهند.</p>	<p>۲۳ إِنَّمَا وَكَلَّمُ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ وَ وَ الَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يَقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ هُمْ رَاكِعُونَ</p>
<p>عصمت ائمه اطهار (چهارده معصوم) علیهم السلام ۱. این آیه، تعداد خاصی از خانواده پیامبر را در بر می گیرد که مقام عصمت دارند؛ یعنی در اینجا افراد خاصی از اهل بیت مورد نظر است و شامل سایر بستگان پیامبر نمی شود. ۲. چون این تعداد خاص معصوم اند، سخن و عمل آنان، مطابق با دین و بیان کننده دستورات الهی است.</p>	<p>همانا خدا اراده کرده که دور گرداند از شما اهل بیت پلیدی و ناپاکی را و شما را کاملاً پاک و طاهر قرار دهد.</p>	<p>۲۴ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمْ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَ يُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا. (آیه تطهیر) (احزاب / ۳۳)</p>
<p>اشاره به <u>امام علی علیه السلام و شیعیان</u> ایشان دارد.</p>	<p>کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، اینان بهترین مخلوقات اند.</p>	<p>۲۵ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ</p>
<p>خطر بازگشت به ارزش های دوران جاهلیت فقط اختصاص به زمان پیامبر ندارد. سپاسگزاران واقعی نعمت رسالت کسانی هستند که پس از پیامبر (ص) به ارزش های دوران جاهلیت برنگشتند.</p>	<p>و محمد نیست، مگر رسولی که پیش از او رسولان دیگری بودند پس اگر او بمیرد یا کشته شود، آیا شما به گذشته [و آیین پیشین خود] بازمی گردید؟ و هر کس به گذشته بازگردد، به خدا هیچ گزند و زبانی نرساند و خداوند به زودی سپاسگزاران را پاداش می دهد.</p>	<p>۲۶ وَ مَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ. أَفَأَنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ وَ مَنْ يَنْقَلِبْ عَلَى عَقْبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئًا وَ سَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ</p>

<p>یکی از علت های مبارزه امامان بزرگوار با حاکمان زمان خود :</p> <p>رهبری و اداره جامعه از جانب خداوند به آنان سپرده شده و لازم بود برای انجام این وظیفه به پا خیزند و در صورت وجود شرایط و امکانات، حاکمان غاصب را برکنار کنند تا با تشکیل حکومتی بر مبنای اسلام راستین، قوانین دین را به اجرا در آورند و عدالت را برقرار سازند.</p>	<p>آیا ندیده ای کسانی که گمان می برند به آنچه بر تو نازل شده و به آنچه پیش از تو نازل شده ایمان دارند، اما می خواهند داوری را نزد طاغوت ببرند، حال آنکه به آنان دستور داده شده که به آن کفرورزند و شیطان می خواهد آنان را به گمراهی عمیقی بکشاند.</p>	<p>۲۷</p> <p>أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا نُزِّلَ إِلَيْكَ وَمَا نُزِّلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا.</p>
<p>خداوند نعمت هدایت را با وجود امامان تمام و کامل گردانیده و راه رسیدن به رستگاری را برای انسا نها هموار ساخته است اما مردم ناسپاس، قدر امامان خود را نشناختند و چنان در مسیر گمراهی پیش رفتند که یازده تن از رهبران آسمانی خود را شهید کردند.</p> <p>بیشتر مردم تسلیم حاکمان شده بودند و با آنان مبارزه نمی کردند و وظیفه^۱ امر به معروف و نهی از منکر را انجام نمی دادند.</p> <p>ناسپاسی مردم در خصوص یازده امام = علت غیبت امام دوازدهم</p> <p>دو نکته مهم:</p> <p>۱. اگر مردم از نعمتی که خدا به آنها داده است، درست استفاده نکنند، از آنان گرفته می شود.</p> <p>۲. زمینه ساز هلاکت، یا عزت و سربلندی یک جامعه رفتار مردم آن جامعه است.</p>	<p>خداوند نعمتی را که به قومی ارزانی کرده است، تغییر نمی دهد مگر آنکه آنها خود وضع خود را تغییر دهند. همانا که خداوند شنوا و داناست.</p>	<p>۲۸</p> <p>ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا نِعْمَةً أَنْعَمَهَا عَلَى قَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ.</p>

<p>آینده جهان از دیدگاه قرآن خداپرستان معتقدند که چون خداوند حکیم، جهان را اداره می کند، جامعه بشری بالاخره به سمت کمال خواهد رفت و حق و عدل بر باطل و ظلم، پیروز خواهد شد و در نهایت، اداره ی جهان به دست حق طلبان خواهد افتاد.</p>	<p>خداوند به کسانی از شما که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند، وعده داده است که حتماً آنان را در زمین جانشین [خود] قرار دهد، همان طور که قبل از آنان کسانی را جانشین [خود] قرار داد، و آن دینی را که برای آنان پسندیده است، به سودشان مستقر سازد و بیم و ترسشان را به امنیت مبدل کند تا مرا بپرستند و به من شرک نورزند.</p>	<p>وَعَدَاللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَ لَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَ لَيُبَدِّلَنَّهُم مِّن بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا.</p>
<p>آینده جهان از دیدگاه قرآن وارثان و پیشوایان زمین مستضعفان هستند.</p>	<p>ما می خواهیم بر مستضعفان زمین، منت نهیم و آنان را پیشوایان [مردم] قرار دهیم و آنان را وارثان [زمین] کنیم.</p>	<p>وَتُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا فِي الْأَرْضِ وَ نَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَ نَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ.</p>
<p>آینده جهان از دیدگاه قرآن و دیگر کتب آسمانی وارثان نهایی زمین، بندگان شایسته ی خدا هستند.</p>	<p>به راستی در زبور، پس از ذکر (تورات) نوشته ایم که زمین را بندگان شایسته من به ارث می برند.</p>	<p>وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِن بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ.</p>
<p>ضرورت تداوم مسئولیت های امام در عصر غیبت آموختن عمیق دین و بیان تعالیم آن، اختصاص به زمان پیامبر ندارد. راهکار پیامبر (ص) و امامان در خصوص تداوم مسئولیت ها و ماندگاری و نشر اسلام، تربیت شاگرد و فرستادن آنان به نقاط مختلف بود. <u>برای تداوم مسئولیت های امام، در عصر غیبت، افرادی از جامعه باید علم دین بیاموزند و مردم را آگاه سازند و مردم هم وظیفه دارند به این افراد مراجعه کنند.</u></p>	<p>و نمی شود که مؤمنان، همگی اعزام شوند، پس چرا از هر گروهی، جمعی از آنها اعزام نشوند تا دانش دین را [به طور عمیق] بیاموزند و آن گاه که به سوی قوم خویش بازگشتند، آنها را هشدار دهند، باشد که آنان از کیفر الهی [بترسند].</p>	<p>وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنفِرُوا كَافَّةً فَلَوْلَا نَفَرَ مِن كُلِّ فِرْقَةٍ مِّنْهُمْ طَائِفَةٌ لِّيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَ لِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ.</p>

<p>مسئولیت های رهبری پیامبر اکرم (ص)</p> <p>۱. تصمیم گیری براساس مشورت</p> <p>۲. طلب آمرزش برای مردم</p> <p>۳. برخورد محبت آمیز با مردم</p> <p>۴. گذشتن از خطای مردم</p> <p>۵. تکیه و توکل بر خدا</p>	<p>به مهر الهی با آنان نرم شدی؛ اگر تندخو و سخت دل بودی، از گرد تو پراکنده می شدند، پس از آنان درگذر، و برای آنان، آمرزش طلب کن، و در این کار با آنان مشورت کن، و چون تصمیم گرفتی بر خدا توکل نما به درستی که خدا توکل کنندگان را دوست دارد.</p>	<p>۳۳</p> <p>فَبِمَا رَحْمَةٍ مِنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ.</p>	<p>۳۳</p>
<p>مسئولیت های رهبری پیامبر اکرم (ص)</p> <p>حفظ استقلال کشور و جلوگیری از نفوذ بیگانگان</p> <p>عدم پیروی از کافران و منافقان</p>	<p>ای پیامبر، از خدا پروا کن و از کافران و منافقان اطاعت مکن که خداوند، دانای حکیم است.</p>	<p>۳۴</p> <p>يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا</p>	<p>۳۴</p>
<p>راه دستیابی به عزت نفس:</p> <p>پیروی از خدا و رسیدن به او.</p>	<p>هر کس عزت می خواهد [بداند] که هر چه عزت است، از آن خداست.</p>	<p>۳۵</p> <p>مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا.</p>	<p>۳۵</p>
<p>راه دستیابی به عزت نفس:</p> <p>انجام کارهای نیک.</p>	<p>برای کسانی که نیکوکاری پیشه کردند، پاداشی نیک و چیزی فزون تر است و بر چهره آنان غبار خواری و ذلت نمی نشیند.</p>	<p>۳۶</p> <p>لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَ زِيَادَةٌ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَلَا ذِلَّةٌ.</p>	<p>۳۶</p>
<p>راه دستیابی به عزت نفس:</p> <p>دوری از اعمال بد و کردار زشت.</p>	<p>آنان که بدی پیشه کردند، جزای بد به اندازه عمل خود می بینند و بر چهره آنان غبار ذلت می نشیند.</p>	<p>۳۷</p> <p>وَ الَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بَمِثْلِهَا وَ تَرَهَّقُهُمْ ذِلَّةٌ.</p>	<p>۳۷</p>
<p>هدف از تشکیل خانواده:</p> <p>۱. رسیدن به آرامش روحی.</p> <p>۲. انس با همسر</p> <p>نشانه ی الهی ازدواج:</p> <p>آفرینش همسرانی از یک نوع. (برابری زن و مرد)</p>	<p>و از نشانه های خدا آن است که همسرانی از [نوع] خودتان برای شما آفرید تا با آنها آرامش یابید و میان شما «دوستی» و «رحمت» قرارداد. همانا در این مورد، نشانه هایی است برای کسانی که تفکر می کنند.</p>	<p>۳۸</p> <p>وَ مِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَ جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ.</p>	<p>۳۸</p>

<p>هدف از تشکیل خانواده:</p> <p>۱. رشد و پرورش فرزندان.</p> <p>۲. رشد اخلاقی و معنوی.</p> <p>نشانه‌ی الهی ازدواج: آفرینش همسرانی از یک نوع. (برابری زن و مرد)</p>	<p>و خداوند برای شما همسرانی از [نوع] خودتان قرار داد و از همسرانتان برای شما فرزندان و نوادگانی نهاد و از پاکیزه‌ها به شما رزق و روزی داد. حال، آیا آنان به باطل ایمان می‌آورند و به نعمت الهی کفران می‌ورزند؟</p>	<p>۳۹ وَ اللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ بَنِينَ وَ حَفَدَةً وَ رَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ أَقْبَالَ بَاطِلٍ يُؤْمِنُونَ وَ بِنِعْمَةِ اللَّهِ هُمْ يَكْفُرُونَ</p>	
 <p>ایران تقوینت</p> <p>توشه‌ای برای موفقیت</p> <p>۱۷</p>			

نکته*	آیات	دین و زندگی	دوازدهم
ردیف	آیه	ترجمه	مفهوم
۱	يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَ اللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ	ای مردم شما نیازمند به خدا هستید و خدا بی نیاز ستوده است.	نیازمندی جهان و انسان ها به خدا در بقا
۲	يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ.	هر آنچه در آسمان ها و زمین است، پیوسته از او درخواست می کند. او همواره دست اندرکار امری است.	نیازمندی جهان و انسان ها به خدا در بقا
۳	اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ	خدا نور آسمان ها و زمین است.	خداوند نور هستی است . یعنی تمام موجودات وجود خود را از او می گیرند، به سبب او پیدا و آشکار شده و پا به عرصه هستی می گذارند و وجودشان به وجود او وابسته است.
۴	اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ	خداوند آفریننده هر چیزی است.	توحید در خالقیت توحید در خالقیت عبارت از این است که معتقد باشیم خداوند تنها مبدأ و خالق جهان است، موجودات همه مخلوق او هستند و در کار آفرینش شریک و همتایی ندارد.
۵	وَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ	و برای خداست آنچه در آسمان ها و آنچه در زمین است.	توحید در مالکیت از آنجا که خداوند تنها خالق جهان است پس تنها مالک آن نیز هست، زیرا هر کس که چیزی را پدید می آورد، مالک آن است.
۶	مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَ لَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا	به غیر او هیچ سرپرستی ندارند و کسی در حکم او شرک نمی ورزد.	توحید در ولایت از آنجا که خداوند، تنها مالک جهان است تنها ولی و سرپرست جهان نیز هست و مخلوقات، جز به اجازه او نمی توانند در جهان تصرف کنند. هر کس مالک چیزی باشد حق تصرف و تغییر در آن چیز را دارد، اما دیگران بدون اجازه وی نمی توانند در آن تصرف یا از آن استفاده کنند.

<p>توحید در ربوبیت</p> <p>هر کس که خالق و مالک و ولی چیزی باشد می تواند آن را تدبیر کرده و پرورش دهد. از آنجا که خداوند تنها خالق، مالک و ولی جهان است، تنها ربّ هستی نیز می باشد. اوست که جهان را اداره می کند و آن را به سوی مقصدی که برایش معین فرموده هدایت می نماید و به پیش می برد.</p>	<p>بگو: آیا جز خدا پروردگاری را بطلبم در حالی که او پروردگار همه چیز است؟...</p>	<p>۷ قُلْ أَغَيَّرَ اللَّهُ أَبْغَى رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ</p>	<p>۷</p>
<p>تمام مراتب توحید</p>	<p>به نام خداوند بخشنده بخشایشگر بگو او خدای یکتاست خداوند بی نیاز است نزاده و زاده نشده است و کسی هم تراز او نیست.</p>	<p>۸ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ اللَّهُ الصَّمَدُ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ</p>	<p>۸</p>
<p>توحید در ربوبیت</p>		<p>۹ قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ</p>	<p>۹</p>
<p>شرک در ولایت</p>		<p>۱۰ قُلْ أَفَاتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ لَا يَمْلِكُونَ لِأَنْفُسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا</p>	<p>۱۰</p>
<p>شرک در خالقیت</p>		<p>۱۱ أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ خَلَقُوا كَخَلْقِهِ فَتَشَابَهَ الْخَلْقُ عَلَيْهِمْ</p>	<p>۱۱</p>
<p>توحید در خالقیت</p>		<p>۱۲ قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ</p>	<p>۱۲</p>
<p>توحید عملی</p> <p>تنها خداوند را باید عبادت کرد. زیرا خداوند بندگی خود را، راه راست و درست زندگی بیان کرده است.</p>		<p>۱۳ إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ</p>	<p>۱۳</p>

<p>شرک عملی</p> <p>اگر کسی دل به هوای نفس (بت درون) سپرده و او را معبود خود قرار دهد و اوامرش را به فرمان های خداوند ترجیح دهد یا در پی کسب رضایت قدرت های مادی و طاغوت ها (بت های بیرون) برآید، چنین شخصی گرفتار شرک عملی شده است.</p>	<p>آیا دیدی آن کسی را که هوای نفس خود را معبود خود گرفت آیا تو ضامن او می باشی] و به دفاع از او برمی خیزی]؟</p>	<p>۱۴</p> <p>أَرَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا</p>
<p>تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان پذیری از طاغوت باعث می شود شخص، درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار داشته باشد؛</p> <p>(پرستش از روی تردید و ایمان ضعیف = زیان دیدن در دنیا و آخرت)</p> <p>افراد سست عنصر و با ایمان ضعیف در هر جامعه ای وجود دارند و معیار حقانیت را مسائل مادی می پندارند.</p>	<p>از مردم کسی هست که خدا را بر یک جانب و کناره ای] تنها به زبان و هنگام وسعت و آسودگی [عبادت و بندگی می کند، پس اگر خیری به او رسد، دلش به آن آرام می گیرد و اگر بلایی به او رسد، از خدا رویگردان می شود. او در دنیا و آخرت، [هر دو]، زیان می بیند. این همان زیان آشکار است.</p>	<p>۱۵</p> <p>وَمِنَ النَّاسِ مَن يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ</p>
<p>بعد اجتماعی توحید عملی و ثمرات آن</p> <p>جامعه توحیدی، حکومت کسانی را که خداوند به آنها حق حکومت نداده است نمی پذیرد، با آنان که نسبت به خداوند و مسلمانان دشمنی می ورزند، دوستی نمی کند، با ظالمان مبارزه می کند... (هر عبارتی که در خصوص جامعه توحیدی بیاید به این آیه مربوط می شود.)</p>	<p>ای کسانی ایمان آورده اید برنگزینید دشمن من و دشمن خود را به عنوان دوست [به گونه ای که] با آنان مهربانی کنید. حال آنکه آنان به دین حقی که برای شما آمده است، کفر ورزیده اند...</p>	<p>۱۶</p> <p>يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ تُلْقُونَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ ۗ ۱ ...</p>
<p>اشاره به قیام گروهی و قیام فردی</p>	<p>بگو شما را تنها به یک چیز پند می دهم و آن این است که دو نفر دو نفر و (یا) یکی یکی برای خدا به پا خیزید (قیام کنید).</p>	<p>۱۷</p> <p>قُلْ إِنَّمَا أَعْظَمُكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مِثْلَىٰ وَفَرَادَىٰ</p>

<p>معرفی شیطان به عنوان دشمن آشکار نهی از اطاعت و عبادت شیطان سفارش به پرستش خدا پرستش خدا همان راه راست است.</p>	<p>آیا از شما عهد و پیمان نگرفتم ای فرزندان آدم که شیطان را پرستید زیرا او برای شما دشمنی آشکار است. و مرا پرستید که این (عمل، همان) راه مستقیم است.</p>	<p>۱۸ أَلَمْ أَعْهَدْ لَكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ وَأَنْ أَعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ</p>
<p>اشاره به وجود قدرت <u>اختیار</u> در انسان</p>	<p>به راستی که ما او (انسان) را هدایت کردیم خواه شکرگزار باشد یا ناسپاس</p>	<p>۱۹ إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَأِمَّا كَفُورًا</p>
<p>شواهد و جود اختیار: تفکر و تصمیم لایح که فردا لایح کنم یا کس کنم خود ریل اختیار است لایح کنم</p>	<p>نشانه های روشنی از طرف پروردگارتان آمده است پس هر کس چشم باز کند و ببیند پس به نفع خودش است و هر کس خود را کوری زند پس به ضرر خودش است.</p>	<p>۲۰ قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرٌ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا...</p>
<p>شواهد و جود اختیار: مسئولیت پذیری هر کدام از ما خودمان را مسئول کارهای خود می دانیم. به همین جهت آثار و عواقب عمل خود را می پذیریم و اگر به کسی زیان رسانده ایم، آن را جبران می کنیم. عهدها و پیمان ها نیز بر همین اساس استوارند. هیچ گویر سنگ را فردا بیا ور نیایم مرغ دهم بد را سزا؟ هیچ عاقل مرگ و ضرر را زند؟ هیچ با سگ اعتبار کس کند؟</p>	<p>این جزای چیزی است که از پیش فرستادید و به راستی که خدا نسبت به بندگان ستمکار نیست.</p>	<p>۲۱ ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ آيِدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيدِ</p>
<p>سنت های الهی: سنت ابتلاء هر انسانی در زندگی خود همواره به وسیله امور خیر یا با امور شر در معرض امتحان است.</p>	<p>هر نفسی چشنده ی مرگ است و امتحان می کنیم شما را با (امور) شر و خیر، و به سوی ما بازگردانده می شوید.</p>	<p>۲۲ كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَنَبَلَّوْكُمْ بِالْشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً وَالْإِنَّا تُرْجَعُونَ</p>

<p>سنت های الهی: سنت ابتلاء هر کس ادعای ایمان کند، مورد امتحان قرار می گیرد.</p>	<p>آیا مردم گمان کرده اند که همین که بگویند ایمان آوردیم، رها می شوند و آنها مورد امتحان قرار نمی گیرند؟</p>	<p>أَحْسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ</p>	<p>۲۳</p>
<p>سنت های الهی: سنت امداد عام الهی رحمت واسعة الهی به همه افراد جامعه، چه نیکوکار و چه بدکار، تعلق می گیرد.</p>	<p>هر یک از اینان و آنان [دنیا طلبان و آخرت طلبان] را مدد می رسانیم از عطای پروردگارت. و عطای پروردگارت [از کسی] منع نشده است.</p>	<p>كُلُّ نَمِيذٍ هَوْلَاءِ وَ هَوْلَاءِ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ وَ مَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا</p>	<p>۲۴</p>
<p>سنت های الهی: سنت امداد خاص (توفیق الهی) خداوند کسانی را که در راه او قدم بردارند، به طور خاص هدایت می کند.</p>	<p>و کسانی که در راه ما تلاش کردند قطعاً آنها را به راه های خودمان هدایت می کنیم، و به درستی که خدا همراه نیکوکاران است.</p>	<p>وَ الَّذِينَ جَاهَدُوا فِيْنَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَ إِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ</p>	<p>۲۵</p>
<p>سنت های الهی: سنت املا و استدرج برخی گناهکاران به دست خویش، خود را در معرض هلاکت قرار می دهند و به تدریج گرفتار عذاب می شوند.</p>	<p>به تدریج گرفتار عذابشان خواهیم کرد، و به آنها مهلت می دهیم همانا تدبیر من استوار است.</p>	<p>وَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ وَ أَمْلِي لَهُمْ إِنْ كِيدِي مَتِينٌ</p>	<p>۲۶</p>
<p>سنت های الهی: سبقت رحمت بر غضب خداوند پاداش کار نیک را چند برابر و کیفر کار بد را به اندازه خودش می دهد و این نشانه رحمت الهی است.</p>	<p>هر کس کار نیک بیاورد، پس برای اوست (پاداش) ده برابر آن؛ و هر کس کار بدی بیاورد، پس مجازات نمی شود جز به همان اندازه؛ و آنها مورد ستم قرار نمی گیرند.</p>	<p>مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا وَ مَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا وَ هُمْ لَا يُظْلَمُونَ</p>	<p>۲۷</p>
<p>سنت های الهی: تأثیر اعمال انسان در زندگی او (مثال های کتاب را بخوانید)</p>		<p>وَ لَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَى آمَنُوا وَ اتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ وَ لَكِنْ كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ</p>	<p>۲۸</p>

<p>ارزشمندی قدرت اختیار</p> <p>انسان همان طور که با قدرت اختیار خود می تواند راه کمال را طی کند، با همین توانایی می تواند در مسیر شقاوت پیش رود و هلاکت خود را رقم بزند.</p>	<p>آنگاه [تشخیص] بدکاری و پرهیزکاری را به آن [نفس انسان] الهام کرد. که هر کس آن را پاک گردانید، قطعاً رستگار شد.</p> <p>و هر کس آن را آلوده کرد، قطعاً محروم شد.</p>	<p>۲۹</p> <p>فَالَهُمَّهَا فُجُورَهَا وَ تَقْوَاهَا قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا وَ قَدْ خَابَ مَنْ دَسَّاهَا</p>
<p>برخی افراد منافع و تجارتشان در گسترش و افراط در تمایلات مادی است و به دنبال حریص تر شدن مردم هستند. این افراد شهوت ران به استفاده متعادل از تمایلات، نام منع می گذارند تا این گونه القا کنند که دین اسلام، انسان ها را از توجه به امیال و غرایز مادی منع کرده است.</p>	<p>و کسانی که از شهوات پیروی می کنند، می خواهند شما به انحراف بزرگی دچار شوید.</p>	<p>۳۰</p> <p>وَ يُرِيدُ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الشَّهَوَاتِ أَنْ تَمِيلُوا مِيلًا عَظِيمًا</p>
<p>انسانی که ایمان ضعیفی دارد، اگر ایمان خود را تقویت نکند و به گناه آلوده شود، به تدریج به گناه عادت می کند و به جایی می رسد که همین ایمان ضعیف را هم از دست می دهد و همه حقایق، حتی خدا را انکار می کند.</p>	<p>سپس سرنوشت آنان که مرتکب گناه شدند چنین شد که نشانه های خدا را تکذیب کردند و آن نشانه ها را به باد تمسخر می گرفتند.</p>	<p>۳۱</p> <p>ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةَ الَّذِينَ أَسَاءُوا السَّوْأَى (سَوَاءً) أَنْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَ كَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِئُونَ</p>
<p>کتمان گناه</p> <p>در تعالیم دین توصیه شده است که اگر کسی به هر علتی گناهی را انجام داد، نباید گناهش را برای دیگران بیان کند، زیرا با اظهار گناه، زشتی آن در نظر او و دیگران از بین می رود و انجام گناه امری عادی جلوه می کند.</p> <p>اگر در جامعه ای گناه، زشتی خود را از دست دهد، فساد در آن جامعه به سرعت گسترش می یابد.</p>	<p>بی گمان، کسانی که دوست دارند کارهای بسیار زشت در میان مؤمنان شایع شود، در دنیا و آخرت عذابی دردناک دارند.</p>	<p>۳۲</p> <p>إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ آمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ</p>
<p>با توبه همه گناهان حتی شرک هم آمرزیده می شود.</p>	<p>بگو ای بندگان من که بسیار به خود ستم روا داشته اید، از رحمت الهی ناامید نباشید، به درستی که خدا همه گناهان را می آمرزد به درستی که او آمرزنده ی مهربان است.</p>	<p>۳۳</p> <p>قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ</p>

<p>تکرار توبه، اگر واقعی باشد، موجب محبوب شدن انسان نزد خداوند و جلب رحمت او می شود.</p>	<p>خداوند کسانی را که زیاد توبه می کنند، دوست دارد و پاکیزگان را دوست دارد.</p>	<p>۳۴ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَ يُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ</p>	<p>۳۴</p>
<p>زندگی دینی تنها شیوه مطمئن و قابل اعتمادی است که پیش روی هر انسان خردمند و عاقبت اندیش قرار دارد. هر کس که نگران عاقبت کار خود است به روشنی درمی یابد که تکیه بر خداوند و اعتماد به دستورات او، هرگونه نگرانی نسبت به آینده را از بین می برد. در غیر این صورت، آینده ای غیر قابل اعتماد در انتظار اوست.</p>	<p>آیا آن کس که بنیاد [کار] خود را بر پایه تقوای الهی و خشنودی خدا نهاده، بهتر است؛ یا کسی که بنای خود را بر لبه پرتگاهی در حال سقوط ساخته با آن در آتش دوزخ فرو می افتد؟ و خداوند گروه ستمکاران را هدایت نمی کند.</p>	<p>۳۵ أَفَمَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَى تَقْوَى مِنَ اللَّهِ وَ رِضْوَانِ خَيْرٍ أَمْ مَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَى شَفَا جُرْفٍ هَارٍ فَأَنهَارَ به فی نارِ جَهَنَّمَ وَ وَ اللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ</p>	<p>۳۵</p>
<p>در طول تاریخ جوامعی بوده اند که منحرف شده اند، اما پیامبرشان در مقابل آن انحراف ایستاده و با آنان مبارزه کرده است. مثلاً در برخی کشورها قمار و شراب رایج شده است. این دو عمل میان مردم عرب قبل از اسلام نیز رایج بود و آنان که قماربازان ماهری بودند، بسیار سود می کردند و آنان که شراب می فروختند منفعت خوبی به چنگ می آوردند و اقتصادشان رونق داشت. وقتی تازه مسلمانان شنیدند که پیامبر به دستور خداوند این دو عمل را حرام کرده، نزد پیامبر آمدند و در این باره از او سؤال کردند. خداوند نیز این آیه را نازل کرد.</p>	<p>از تو درباره شراب و قمار می پرسند بگو در آن دو گناهی بزرگ و منفعت هایی برای مردم است اما گناهشان بزرگ تر از منفعتشان است.</p>	<p>۳۶ يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَ الْمَيْسِرِ قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَ مَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَ إِثْمُهُمَا أَكْبَرُ مِنْ نَفْعِهِمَا</p>	<p>۳۶</p>
<p>یکی دیگر از انحرافات قبل از اسلام که امروزه هم در برخی جوامع رایج شده، ارتباط جنسی خارج از چارچوب شرع است. رایج شدن این ارتباط بازگشتی به دوران جاهلیت است و بنیان خانواده را متزلزل می کند. قرآن کریم در همان زمان نزول که این عمل فراوان بود، در مقابل آن ایستاد و آن را گناه کبیره شمرد. این حکم برای آن است تا هیچ گاه موقعیت خانواده متزلزل نشود و سلامت جسمی و روحی انسان ها به خطر نیفتد.</p>	<p>به زنا نزدیک نشوید قطعاً آن عملی بسیار زشت و راهی ناپسند است.</p>	<p>۳۷ وَ لَا تَقْرَبُوا الزَّوْجِي (زنا) إِنَّهٗ كَانَ فَاحِشَةً وَ سَاءَ سَبِيلًا</p>	<p>۳۷</p>

<p>معیارهای تمدن اسلامی</p> <p>مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ</p> <p>۱. دعوت مردم به یکتاپرستی. ۲. آشنا کردن مردم با زندگی در آخرت.</p>	<p>هر کس به خدا و روز آخرت ایمان بیاورد و کار نیک انجام دهد پس برای ایشان پاداششان نزد پروردگارشان است و نه ترسی برای ایشان است و نه اندوهگین می شوند.</p>	<p>مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ</p>	<p>۳۸</p>
<p>معیارهای تمدن اسلامی</p> <p>حاکمیت ولایت الهی (نظام اجتماعی بر پایه قوانین و دستورات الهی استوار گردد).</p>	<p>ای کسانی که ایمان آورده اید از خدا اطاعت کنید و از پیامبر و ولی امرتان اطاعت کنید.</p>	<p>يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ</p>	<p>۳۹</p>
<p>معیارهای تمدن اسلامی</p> <p>یکی از مهم ترین اهداف پیامبر اکرم برپایی جامعه ای عدالت محور بود به طوری که در آن مظلوم بتواند به آسانی حق خود را از ظالم بستاند و امکان رشد برای همه انسان ها فراهم باشد، نه اینکه نعمت ها و ثروت های زمین در انحصار گروهی محدود باشد. پیامبر از هر فرصتی برای رفع تبعیض های طبقاتی حاکم بر نظام جاهلی و برقراری فرهنگ برابری و مساوات در جامعه ، کمال استفاده را می نمود و از هیچ تلاشی در این راه فروگذار نمی کرد.</p>	<p>به درستی که فرستادیم پیامبران را با دلایل روشن و فرستادیم همراه آنها کتاب و وسیله سنجش (حق از باطل) را تا مردم عدل (عدالت) را به پا دارند (به عدالت رفتار کنند).</p>	<p>لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَ أَنزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَ الْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ</p>	<p>۴۰</p>
<p>معیارهای تمدن اسلامی</p> <p>یکی از اهداف مهم پیامبر اکرم ارتقای جایگاه خانواده، به عنوان کانون رشد و تربیت انسان ها و مانع اصلی فساد و تباهی بود . احیای منزلت زن و ارزش های اصیل او از عناصر اصلی این برنامه به شمار می رفت.</p>	<p>و از نشانه های خدا آن است که همسرانی از [نوع] خودتان برای شما آفرید تا با آنها آرامش یابید و میان شما «دوستی» و «رحمت» قرارداد . همانا در این مورد، نشانه هایی است برای کسانی که تفکر می کنند.</p>	<p>وَ مِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَ جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَ رَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ</p>	<p>۴۱</p>

<p style="text-align: center;">معیارهای تمدن اسلامی</p> <p>از اقدامات مهم رسول خدا ایجاد نگرشی جدید در جامعه بود که موجب تحوّل در روابط بین ملت ها گردید.</p> <p>رسول خدا آموخت که دو جبهه ای که واقعاً در مقابل یکدیگر قرار دارند، جبهه حق و جبهه باطل است .</p> <p>جبهه حق، جبهه یکتاپرستان، عدالت خواهان و صالحان.</p> <p>جبهه باطل، جبهه مشرکان، کافران، ستمگران و مفسدان .</p> <p>مسلمانان باید میان خود پیوند برادری برقرار کنند و با ظالمان و مفسدان مبارزه نمایند.</p>	<p>محمد پیامبر خدا است و کسانی که با او همراه هستند بر کافران سرسخت و در میان خودشان با یکدیگر مهربانند.</p>	<p>مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ</p>	<p>۴۲</p>
<p style="text-align: center;">معیارهای تمدن اسلامی</p> <p>قرآن هم به دنیای مردم توجه دارد و هم به آخرت آنان.</p> <p>رسول خدا ، تلاش کرد جامعه ای بنا نهد که مردم آن جامعه در عین توجه به رستگاری اخروی به عنوان هدف اصلی زندگی، برای رشد و تعالی زندگی دنیوی خود نیز تلاش کنند.</p> <p>یعنی افرادی تربیت شوند که هم از زیبایی های جهان آفرینش و نعمت های خداوند بهره صحیح را می برند و هم با بندگی و راز و نیاز با خداوند متعال و پایبندی به اخلاق، خود را برای تقرب الهی و رستگاری جاودانه آماده می سازند.</p>	<p>و برخی از آنان کسانی هستند که می گویند پروردگارا به ما در دنیا نیکی و در آخرت هم نیکی عطا کن، و ما را از عذاب آتش نگاه دار (حفظ کن).</p>	<p>وَمِنْهُمْ مَن يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ</p>	<p>۴۳</p>
<p style="text-align: center;">معیارهای تمدن اسلامی</p> <p>دعوت به تفکر، تعقل، تدبیر و خرد ورزی (دانش) نزول تدریجی آیات قرآن کریم و دعوت مکرر این کتاب به خرد ورزی و دانش از یک طرف و تشویق های دائمی رسول خدا به علم آموزی از طرف دیگر، سدّ جاهلیت و خرافه گرایی را شکست و یکی از جاهل ترین جوامع آن روز را مشتاق علم ساخت.</p>	<p>بگو آیا برابرند کسانی که می دانند و کسانی که نمی دانند (این سخن را) تنها صاحبان خرد متذکر می شوند (درک می کنند).</p>	<p>قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ</p>	<p>۴۴</p>

<p>پیامبر اکرم همواره جامعه را نسبت به عظمت مسئولیت های بزرگشان آگاه می کرد و گاه با شدت به آنان هشدار می داد.</p>	<p>پس همان گونه که فرمان یافته ای ایستادگی کن؛ و نیز آنان که همراهت به سوی خدا روی آورده اند (ایستادگی کنند) و سرکشی نکنید که او به آنچه می کنید، بیناست.</p>	<p>۴۵ فَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَ مِنْ تَابٍ مَعَكَ وَ لَا تَطْغَوْا إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ</p>
<p>یکی از ابعاد عدالت، عدالت اقتصادی است که قرآن کریم تفاوت انسان دین دار و بی دین را در آن دانسته است.</p>	<p>آیا کسی را که همواره روز جزا را انکار می کند، دیده ای؟ همان کس که یتیم را به خشونت و جفا از خود می راند.</p>	<p>۴۶ أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالْإِيمَانِ فَذَلِكَ الَّذِي يَدْعُ الْيَتِيمَ وَ لَا يَحْضُرُهُ عَلَى طَعَامِ الْمَسْكِينِ</p>
<p>خداوند یک وعده حتمی داده است و آن وعده این است که در آینده، بندگان صالح زمین را به ارث می برند. مقصود از به ارث بردن زمین، احیای تمدن اسلامی به دست بندگان صالح خداست. این وعده در کتاب های آسمانی از جمله تورات و زبور آمده است.</p>	<p>و به درستی که نوشتیم در زبور بعد از تورات اینک زمین را به ارث می برند بندگان صالح و شایسته ی من.</p>	<p>۴۷ وَ لَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرثُهَا عِبَادِي الصَّالِحُونَ</p>
<p>تقویت توانایی های فردی تقویت ایمان و اراده اشاره به تلاش حضرت موسی (ع) دارد. برای اینکه بتواند قوم خود را آماده مبارزه با فرعون کند. عاقبت نیک و پیروزی از آن کسانی است که از خدا یاری بخواهند و شکیبیا باشند.</p>	<p>از خدا یاری بخواهید و صبر کنید به درستی که زمین از آن خداست آن را به هر کس از بندگان که بخواهد می بخشد، و سرانجام نیک برای پرهیزکاران است.</p>	<p>۴۸ اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَاصْبِرُوا إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَ الْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ</p>
<p>تحکیم پایه های جامعه خود حرکت به سوی تمدن متعالی اسلام، با انجام دسته ای از اقدامات فردی یا گروهی پراکنده امکان پذیر نیست، بلکه نیازمند جامعه ای مستحکم و توانمند است.</p>	<p>و همان گونه (که شما را هدایت کردیم) شما را امتی میانه رو (معتدل و دور از افراط و تفریط) قرار دادیم تا (در ایمان، عمل، درستی و راستی) گواه بر مردم</p>	<p>۴۹ وَ كَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَ يَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا</p>

<p>بنابراین، باید بکوشیم جامعه خود را به شاخص های تمدن متعالی اسلام نزدیک کنیم و در آن صورت است که می توانیم به جامعه ای اسوه و نمونه برای دیگران تبدیل شویم.</p>	<p>باشید و پیامبر هم گواه بر شما باشد.</p>	
<p>همراه کردن سایر افراد جامعه با خود برای اینکه، به کانون اصلی تبلیغ اسلام تبدیل شویم و بهترین مَبْلَغ اسلام در جهان باشیم.</p> <p>از جمله اقداماتی که برای همراه کردن دیگران می تواند صورت بگیرد:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱. تشکیل گروه های مطالعاتی خود جوش در میان خویشان و هم کلاسان و دوستان صمیمی زیر نظر یک راهنمای با تجربه. ۲. تولید محتوای رسانه ای مؤثر درباره تمدن اسلامی و شاخص های آن. ۳. تقویت معرفت دینی خود و اطرافیان ۴. حضور آگاهانه و حساب شده در فضای مجازی برای تبلیغ اندیشه درست دینی. 	<p>و باید از شما گروهی باشند که مردم را به خیر دعوت نمایند و به کار شایسته و پسندیده وادارند، و از کار زشت و ناپسند بازدارند؛ و اینانند که به راستی رستگارانند.</p>	<p>۵۰</p> <p>وَلَتَكُنَّ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ</p>
<p>ترسیم چهره منطقی و عقلانی دین اسلام میان یک پیام و روش تبلیغ آن باید تناسب منطقی و معقول برقرار باشد .</p> <p>حق را نمی توان با روش های نادرست به دیگران رساند . دین اسلام یک دین منطقی و استدلالی است و هر آموزه و حکم آن بر اساس حکمت الهی تنظیم شده است .</p> <p>چنین دینی را نمی توان با تعصب های جاهلانه یا با روش های فریبکارانه تبلیغ کرد و نظر مردم را به سمت آن جلب نمود.</p> <p>روش های صحیح دعوت:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱. بهره بردن از حکمت و دانش. ۲. استفاده از پند نیکو و اثرگذار. ۳. بحث و جدل با بهترین روش ممکن. 	<p>به راه پروردگارت دعوت کن با حکمت و پند نیکو و بحث کن با آنها به روشی که نیکوتر است.</p>	<p>۵۱</p> <p>أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَ جَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ</p>

۱. به جهت دسترسی آسان، آیات هر کتاب دسته بندی شده اند، و به ترتیب درس ها نوشته شده اند.
۲. حتما به ترجمه آیات توجه داشته باشید.
۳. نیازی به حفظ ترجمه و مفهوم آیات نیست، فقط کلمات کلیدی را به خاطر بسپارید.
۴. مفهوم آیات از مطالب کتاب گرفته شده است و هیچ گونه نظر شخصی دخالت داده نشده است.
۵. به آیاتی که دارای نکات و مفاهیم متنوع و گسترده هستند، بیشتر توجه کنید.

ایران تونته
توشه ای برای موفقیت